

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z PRZYRODY W KLASIE 4

I. Przedmiotowe zasady oceniania z przyrody opracowano w oparciu o:

1. Podstawę programową kształcenia ogólnego
2. Program nauczania przyrody w szkole podstawowej z godnym z podstawą programową.
3. Wewnątrzszkolny System Oceniania

II. Na lekcjach przyrody oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć przyrodniczych.
2. Stosowanie języka przyrodniczego.
3. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie doświadczeń.
4. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie obserwacji i wyciąganie wniosków.
5. Stosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w sytuacjach typowych.
6. Rozwiązywanie zadań problemowych.
7. Aktywność na lekcji i poza nią oraz wkład pracy ucznia.
8. Praca w grupach.

III. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

1. Wypowiedzi pisemne:

- a) prace klasowe (sprawdziany) podsumowujące poszczególne działy lub połowa obszernego działu – (zapowiedziane – co najmniej 1 tydzień wcześniej),
- b) kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich jednostek tematycznych – (nie muszą być wcześniej zapowiedziane, ale mogą),

2. Wypowiedzi ustne:

- a) dłuższa wypowiedź z aktualnie realizowanego materiału obejmującego maksymalnie trzy ostatnie jednostki tematyczne, a w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu),
3. wkład pracy na lekcji (samodzielna praca na lekcji, praca w grupie, aktywność na lekcji, analiza wykresów, tabel z danymi statystycznymi, rysunków, wyciąganie wniosków, itp.),
4. prace dodatkowe dla chętnych (opracowanie referatu, pomocy multimedialnych na zadany temat, opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki itp.),
5. prace długoterminowe (opracowanie projektu),

6. efektywny udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych związanych z poszerzaniem i gruntowaniem wiadomości z przyrody.

IV. Wymagania na poszczególne oceny szkolne z prac pisemnych:

98 – 100% – celujący

97 – 86% — bardzo dobry

85 – 75% – dobry

74 – 51% – dostateczny

50 – 31% – dopuszczający

0 – 30% – niedostateczny

V. Formy i zasady oceniania:

Oceny cząstkowe wyrażane są cyfrowo w skali 1-6, dopuszczalne jest stawianie ocen z plusami i minusami.

Ocenianie jest systematyczne, jawne, obiektywne i zgodne z wymaganiami programowymi.

Ocena klasyfikacyjna wyrażana jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.

1. Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed lekcją, bez żadnych konsekwencji 2 razy w ciągu półrocza nieprzygotowania do lekcji (z wyjątkiem zaplanowanych i zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek).
2. Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, (dodatkowo brane będzie pod uwagę zaangażowanie i wkład pracy ucznia).
3. Ocenę półroczną (roczną) wystawia nauczyciel zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.
4. Uczeń ma prawo poprawić ocenę ze sprawdzianu lub pracy klasowej (testu), w ciągu dwóch tygodni od daty oddania pracy, w terminie ustalonym przez nauczyciela przedmiotu.
5. Uczeń, który był nieobecny na zapowiadającym sprawdzianie lub teście (pracy klasowej), musi zaliczyć brakującą pracę w terminie nie później niż 2 tygodnie (pod warunkiem, że jego nieobecność została usprawiedliwiona).
6. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może zaliczyć sprawdzianu lub testu w określonym terminie, wówczas ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w innym terminie, ustalonym

wspólnie z nauczycielem.

7. Uczeń zobowiązany jest uzupełnić braki w zapisie i wiadomościach jeśli był nieobecny w szkole, bez względu na przyczynę nieobecności.

8. Oceny uzyskane z kartkówek, odpowiedzi ustnych podlegają poprawie.

Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zostają zapoznani z PSO oraz wymaganiami na poszczególne oceny.

VI. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- ✓ potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych,
- ✓ umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- ✓ proponuje nietypowe rozwiązania,
- ✓ osiąga sukcesy w konkursach szczebla wyższego niż szkolny.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- ✓ potrafi biegle i samodzielnie używać sformułowań przyrodniczych,
- ✓ projektuje doświadczenia i je prezentuje,
- ✓ dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka,
- ✓ przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie, wyjaśnia je,
- ✓ rozwiązuje problemy.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- ✓ poprawnie używa podręczników z zakresu wiedzy przyrodniczej oraz pomocy naukowych,
- ✓ właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody,
- ✓ korzysta z różnych źródeł informacji,
- ✓ dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka,
- ✓ proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,
- ✓ ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrody, dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- ✓ rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego,
- ✓ obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać,
- ✓ posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej,
- ✓ poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów,
- ✓ potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ✓ w zakresie przewidzianym podstawą programową wykazuje się znajomością i zrozumieniem podstawowych pojęć,
- ✓ rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- ✓ przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji – mapy, globusa,
- ✓ rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody,
- ✓ posiada, przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- ✓ nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, które są potrzebne do dalszego kształcenia,
- ✓ nie potrafi rozwiązać problemów przedmiotowych o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- ✓ nie zna podstawowych określeń przyrodniczych.

Mając na względzie obowiązki indywidualizacji pracy na lekcji oraz potrzeby uczniów posiadających orzeczenia i opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej proponuje się działania, których celem jest dostosowanie pracy podczas lekcji przyrody do możliwości uczniów z najczęściej występującymi zaburzeniami.

Uczeń z autyzmem oraz uczeń z zespołem Aspergera:

- zapowiadaniu uczniowi wszelkich zmian (najlepiej zapowiadać tok lekcji i nie zaskakiwać ucznia nagłą decyzją np. o wyjściu na zajęcia terenowe, które nie były wcześniej planowane);

- wyznaczeniu uczniowi miejsca najbliższej nauczyciela, tak by ograniczyć bodźce rozpraszające;
- zwracaniu się bezpośrednio do ucznia, po imieniu;
- wykorzystaniu wąskich zainteresowań ucznia w procesie dydaktycznym;
- pozwalaniu na momenty wyciszenia, np. przez zakładanie słuchawek, przejście na tył klasy lub do kąciaka wyciszenia;
- zachowanie schematu pracy i stałości działań edukacyjnych, np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć;
- kierowaniu poleceń bezpośrednio do ucznia, formułowanie poleceń bardzo prostym językiem;
- wyjaśnieniu używanych żartów, porównań, przenośni, metafor lub ograniczenie ich stosowania;
- uzupełnianiu opisów obrazami, filmami (z zapowiedzią nietypowych dźwięków, jeżeli wystąpią);
- sprawdzaniu zrozumienia przeczytanego tekstu;
- doborze doświadczeń, które nie niosą silnych bodźców, np. węchowych czy dotykowych;
- gotowości na brak kontaktu wzrokowego z uczniem.

Uczeń z ADHD lub zaburzeniami koncentracji uwagi:

- stwarzanie warunków do wielokrotnego powtarzania materiału;
- wyznaczenie miejsca możliwie najbliższej nauczyciela, z dala od okna i innych rozpraszaczy;
- używanie aktywnych metod pracy na lekcji, np. inscenizacji;
- częstą kontrolę skupienia ucznia;
- częste nawiązywanie kontaktu wzrokowego;
- naprzemienność wysiłku i relaksu;
- ograniczenie ilości bodźców docierających jednocześnie do ucznia;
- upewnienie się, że uczeń dokończył zadaną pracę, np. notatkę;
- używanie krótkich komunikatów w kontakcie z uczniem;
- pracowanie precyzyjnych instrukcji wykonawczych do prowadzenia obserwacji i doświadczeń przyrodniczych.

Uczeń z upośledzeniem w stopniu lekkim:

- dobór pomocy dydaktycznych wspierający pamięć dotykową, np. praca z różnymi fakturami;
- wydłużenie czasu pracy;
- podzielenie zadań na etapy;
- krótkie konkretne polecenia;

- uproszczenie map i schematów, z których korzysta nauczyciel;
- ograniczenie wymagań do minimum;
- działanie na konkretach z ograniczeniem pojęć abstrakcyjnych.

Uczeń z niepełnosprawnością ruchową lub afazją:

- tolerancję oceny grafizmu pisma i dokładności wykonywanych rysunków,
- rezygnację z oceniania zeszytu ucznia,
- wydłużenie czasu na wypowiedź ustną lub pisemną,
- na sprawdzianach ograniczenie rodzajów zadań do pytań jednokrotnego wyboru, zadań z lukami (czyli rezygnacja z pełnych wypowiedzi pisemnych);
- spokojna atmosfera pracy (oczekiwanie na odpowiedź ucznia z afazją);
- obniżone wymagania co do tworzenia schematów, wykresów, rysunków;
- akceptacja min i gestów, których uczeń używa w komunikacji.

Uczeń z dysleksją rozwojową (w tym dysgrafią, dysortografią) oraz dyskalkulią:

- należy brać pod uwagę tok obliczeń, a nie wynik końcowy (uczeń może przestawiać cyfry oraz mylić te o podobnym kształcie, np 6 i 9);
- należy unikać polecenia czytania tekstu „na głos” przy klasie;
- w sprawdzianach należy zrezygnować z zadań wielokrotnego wyboru;
- zadania z treścią należy dzielić na etapy już w poleceniu;
- unikać ocenienia poprawności ortograficznej i estetyki pisma;
- umożliwić pisanie literami drukowanymi;
- uwzględnić podczas oceniania możliwość zamiany skrótów, cyfr, symboli;
- umożliwić używanie kalkulatora prostego podczas obliczeń.

Uczeń zdolny:

- przygotowanie do różnych konkursów;
- dostarczenie źródeł poszerzających wiedzę ucznia;
- wykorzystanie potencjału ucznia, który może być liderem grup lub asystentem nauczyciela;
- dodatkowe karty pracy dla ucznia;
- opracowanie indywidualnego planu rozwoju ucznia we współpracy z rodzicami oraz innymi nauczycielami w szkole;

- stworzenie możliwości udziału w projektach edukacyjnych, w tym międzyklasowych czy międzyszkolnych.